

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 26/2022)

София, 29 юни 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 23.06.2022 г.	3
1.1	Засети площи с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 23.06.2022 г.

1.1 Засети площи с есенни култури

През настоящата година жътвената кампания на повечето от основните есенни култури (с изключение на ръжта) стартира по-рано в сравнение с миналия сезон. По оперативни данни, към 23.06.2022 г. са прибрани около 132,5 хил. тона пшеница, 110,1 хил. тона ечемик, 1,2 хил. тона рапица и 151 тона тритикале.

Жътва на есенници към 23.06.2022 г.

	23.06.2022				Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране	Реколтирани площи	Продукция	Среден добив
пшеница	1 208 669	29 330	132 498	452	0,9%	-	-	-
ечемик	123 933	21 167	110 148	520	-3,6%	2885,5%	2871,4%	-0,5%
масл. рапица	131 321	715	1 234	173	-2,1%	-	-	-
ръж	9 161	*	*	*	8,1%	-	-	-
тритикале	14 863	32	151	472	-17,5%	-	-	-

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

* Няма данни

1.2 Засети площи с пролетници

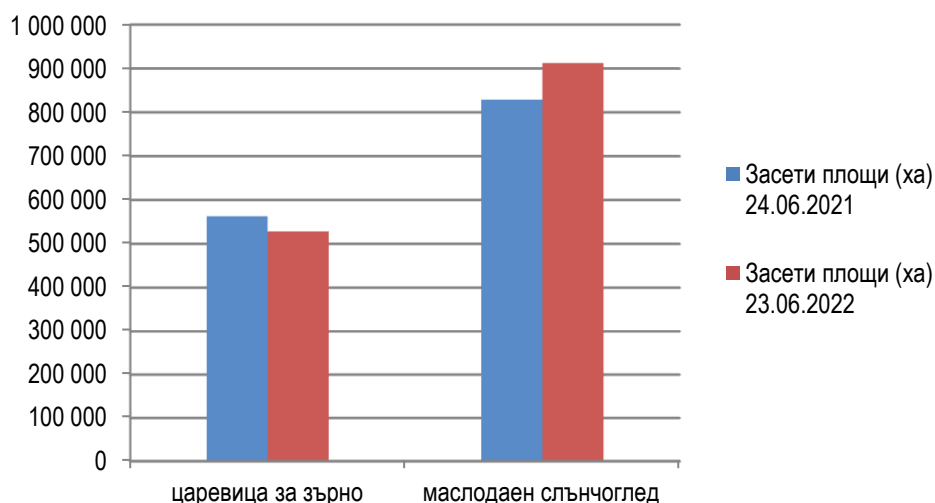
Данните към 23 юни 2022 г. сочат увеличение на засетите площи с маслодаен слънчоглед – с 10,1% спрямо същия период на 2021 г. и намаление на тези с царевица за зърно – с 6,2%.

Засети площи с основни пролетници към 23.06.2022 г., ха

	24.06.2021	23.06.2022	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	828 798	912 575	10,1%
царевица за зърно	563 241	528 141	-6,2%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 23.06.2022 г.,
сравнено със същия период на 2021 г.**

През изминалата седмица са прибрани първите количества тютюн. Реколтирани са 430 ха с „Ориенталски“ тютюн, от които са добити 154 тона – с около 71% повече спрямо аналогичния период на предходната година, в резултат на отчетения към момента по-висок среден добив.

Площи и производство на тютюн към 23.06.2022 г.

	23.06.2022				Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи	Реколтирани площи	Продукция	Среден добив
Тютюн-Ориенталски	1 868	430	154	36	-20,6%	40,1%	71,1%	22,8%
Тютюн-Вирджиния	583	*	*		-	-	-	
Тютюн-Бърлей	186	*	*		-	-	-	

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

*Няма данни

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, засадените открити площи с картофи, зеле, домати, пипер, пъпеши, дини и краставици намаляват с между 3,4% и 39,2% (най-чувствително при площите с краставици на открито) спрямо година по-рано, а единствено тези с ягоди се увеличават – с 1,1%.

Към момента производството на зеле нараства на годишна база с 16,3%, в резултат на увеличения размер на реколтираните площи. На този етап се отчита намаление на средните добиви, което води до спад на прибраната засега продукция от ягоди (с 11,5%), краставици на отрито (с 43,2%) и картофи (с 50,8%), като при краставиците и картофите е съчетано и с по-малко реколтирани площи.

От началото на годината досега в оранжерии са произведени с 31,6% повече домати на годишна база и с 18,9% по-малко краставици.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 23.06.2022 г.

	23.06.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи	Реколтирани площи	Производство	Среден добив
картофи	8 820	413	6 636	1 607	-3,4%	-40,9%	-50,8%	-16,6%
зеле	750	102	2 271	2 226	-5,1%	30,8%	16,3%	-11,1%
дини	3 249	-	-	-	-34,3%	*	*	*
пъпеши	2 009	0,2	1	300	-26,8%	*	*	*
пипер на открито	2 116	-	-	-	-20,7%	*	*	*
домати на открито	1 964	-	-	-	-11,8%	*	*	*
краставици на открито**	302	11	42	382	-39,2%	-8,3%	-43,2%	-38,1%
ягоди на открито	860	806	5 255	652	1,1%	5,4%	-11,5%	-16,0%
домати в оранжерии	390	200	8 657	4 329	-6,5%	0,5%	31,6%	31,0%
краставици в оранжерии	310	246	15 596	6 340	-6,3%	-5,0%	-18,9%	-14,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* няма данни

**вкл. корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Към 23.06.2022 г., поради по-ранното прибиране на реколтата и формирания към момента по-висок среден добив, продукцията от череши е с 61,1% повече в сравнение със същия период на предходната година. Засега производството на вишни и малини нараства многократно, в резултат на значително повишение на реколтираните площи, а при вишните – и поради по-висок среден добив. Стартира и реколтирането на площите със сливи и праскови.

Площи и производство от трайни насаждения към 23.06.2022 г.

	23.06.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
праскови	2 991	6	25	417	-	-	-
сливи	9 550	10	2	20	-	-	-
кайсии	3 017	301	1 938	644	-	-	-
череши	10 186	6 999	33 714	482	34,2%	61,1%	20,2%
вишни	1 300	216	709	328	217,6%	283,2%	20,6%

	23.06.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
малини	1 861	122	204	167	713,3%	385,7%	-40,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към 23 юни 2022 г. продукцията от маслодайна роза бележи ръст от над 33% на годишна база, до 11,4 хил. тона, вследствие на увеличение както на реколтираните площи (с 26,3%), така и на средния добив (с 5,6%).

Площи и производство от етерично-маслени култури към 23.06.2022 г.

	23.06.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	5 098	4 343	11 385	262	26,3%	33,3%	5,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

От началото на настоящата пазарна година до 26 юни 2022 г. през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ са изнесени общо 1 328,2 хил. тона пшеница (в т. ч. 51,1 хил. тона през последната седмица), което представлява ръст от близо 83% на годишна база. Експортът на ечемик през порта също изпреварва значително миналогодишния – с 82,1%. През пристанището не е отчетен експорт на рапица от реколта `2021.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 26.06.2021	05.07.2021 – 26.06.2022	Изменение на годишна база
пшеница	726 010	1 328 169	82,9%
ечемик	51 039	92 930	82,1%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

¹ През последните няколко години „Пристанище Варна“ ЕАД формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевича и ечемик и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При липса на отчетено количество както за последната седмица, така и за съответния период на миналата година, увеличението на общия експорт на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на пазарната 2021/22 година до момента се запазва с 97,6% на годишна база. Засега през порта не е реализиран експорт на слънчоглед от реколта `2021.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 26.06.2021	30.08.2021 – 26.06.2022	Изменение на годишна база
царевица	362 428	716 198	97,6%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

През „Пристанище Бургас“ ЕАД на този етап не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури) до 26 юни 2022 г. не е осъществен внос на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас. През „Пристанище Варна“ ЕАД са доставени 3,9 хил. тона царевица.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 25/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за април 2022 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 25/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 22 юни 2022 г. изкупните цени на пшеницата (хлебна и фуражна) и слънчогледа бележат леко повишение в рамките на 0,1% - 1,3% на седмична база. Същевременно, царевицата поевтинява с 0,3%. Не се отчита изкупуване на ечемик и рапица.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 22.06.2022 г., лв./тон без ДДС

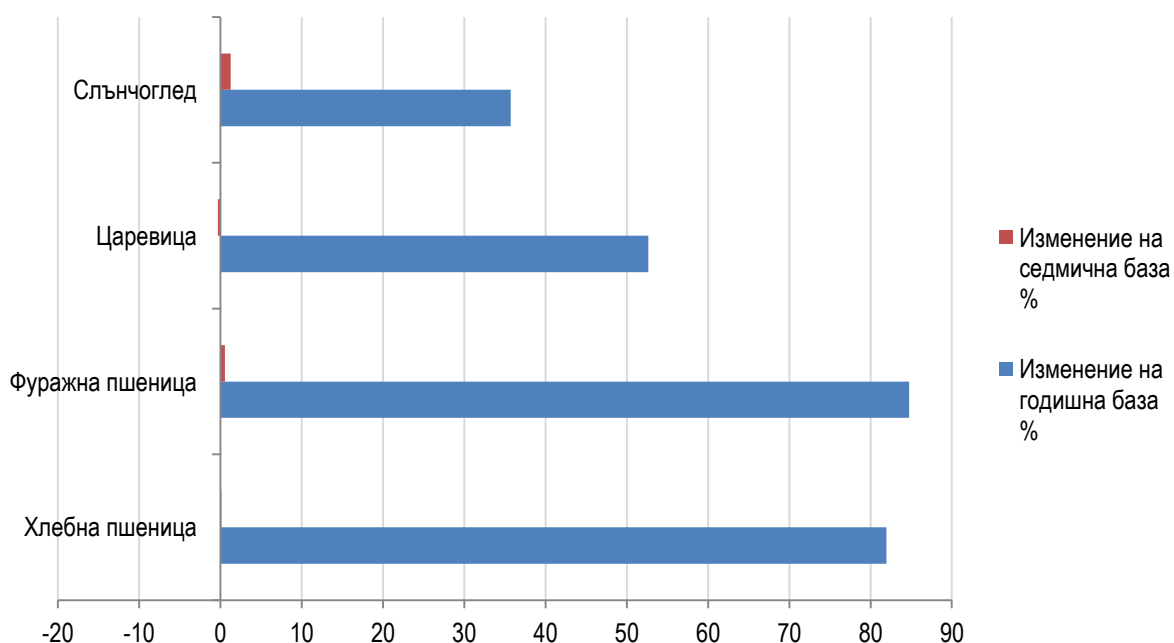
	23.06.2021	15.06.2022	22.06.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	393	714	715	81,9	0,1
Фуражна пшеница	380	698	702	84,7	0,6
Ечемик	280	*	*	-	-
Царевица	414	634	632	52,7	-0,3
Слънчоглед	1 002	1 343	1 360	35,7	1,3
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Поскъпването на основните зърнени и маслодайни култури спрямо същия период на миналата година е в границите от 35,7% (слънчоглед) до 84,7% (фуражна пшеница).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 22.06.2022 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на едро на плодове и зеленчуци на тържищата се наблюдават разнопосочни седмични ценови отклонения. Чувствително се понижават цените на едро на вносните и оранжерийните домати, съответно със 17,2% и 14,4% спрямо предходната седмица, а по-слабо на тези на череша – с 4,2% и оранжерийни краставици – с 3,1%.

Същевременно цените на едро на ябълки, зеле, вносни краставици и картофи леко се повишават с между 0,7% и 3,7%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 24.06.2022 г., лв./кг

	25.06.2021	17.06.2022	24.06.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,73	1,07	1,11	52,1	3,7
домати (оранжерийни)	2,22	2,70	2,31	4,1	-14,4
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,85	2,50	2,07	11,9	-17,2
краставици (оранжерийни)	1,50	1,60	1,55	3,3	-3,1
краставици (внос)	1,30	1,72	1,78	36,9	3,5
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	0,87	0,89	0,92	5,7	3,4
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	2,65	2,62	2,51	-5,3	-4,2
ябълки	1,60	1,43	1,44	-10,0	0,7
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Към 24 юни 2022 г. средните цени на едро на вносните краставици и картофите бележат ръст от респективно 36,9% и 52,1% на годишна база. По-умерено е годишното увеличение на цените на оранжерийните краставици и домати, зелето и вносните домати, в рамките на 3,3% - 11,9%. От друга страна, поевтиняване се наблюдава при черешите (с 5,3%) и ябълките (с 10%).

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 24.06.2022 г.

